

27.3.2

10b (ואמר עולא) → 11b (שמלמדים תורה לישראל ברבים)

1. מי חכם ויבן אלה נבון ויִדַעס כִּי יִשְׂרָאֵל דְּרָכֵי ה' וְצִדְקִים יִלְכוּ בָם וּפְשָׁעִים יִפְשְׁלוּ בָם: הושע יז:
 2. תברך מנשים יעל אשת חבר הקיני מנשים באהל תברך: שופטים ה:כז
 3. בין רגליה כרע נפל שקב בין רגליה כרע נפל באשר כרע שם נפל שדוד: שופטים ה:כז
 4. ויאמר ה' אלי אל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה כי לא אתן לך מארצו ירשה כי לבני לוט נתתי את ער ירשה: דברים ב:ט
 5. וקרבת מול בני עמון אל תצדם ואל תתגר בם כי לא אתן מארץ בני עמון לך ירשה כי לבני לוט נתתיה ירשה: דברים ב:ט
 6. ואם נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ בעשתה אחת ממצות ה' אשר לא תעשינה ואשם: ויקרא ד:כז
 7. אשר נשיא יחטא ועשה אחת מכל מצות ה' אלהיו אשר לא תעשינה בשגגה ואשם: ויקרא ד:כז
 8. והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו למען למד ליראה את ה' אלהיו לשמר את כל דברי התורה הזאת ואת החקים האלה לעשתם: דברים יז:ט
 9. לא יסור שבט מיהודה ומחוקק מבין רגליו עד כי יבא שילו ולו יקהת עמים: בראשית ט:ט

- I Continued דרשות relating to v1
- a זמרי v. תמר עולא
  - b value of "עבירה לשמה" (על - vv 2-3) over מצוה שלא לשמה (fixed to "equal to לשמה")
  - c Tangent: מצווה לשמה - value of מצוות שלא לשמה - eventually lead to שממה as a descendant
    - i Support: 42 קרבנות brought by בלק - merited to have רות as a descendant
    - ii Associated (יחונן): God rewards even light speech - "מואב" (less discreet) got less protection than עמון (vv. 4-5)
    - iii OTOH (ר' יהושע בן קרח): elder rewarded for "going first" - רות enters בית דוד מלכות 4 generations before נעמה
- II Exclusion of "special classes" from חטאת קבועה (v. 6) - נשיא and כה"ג excludes מעם הארץ - (v. 6)
- a Challenge: they already have their own חטאת (כה"ג-פר)
  - b Answer: each might have situation where their unique קרבן isn't brought → חטאת קבועה bring סד"א
    - i excluded ת"ל - חטאת קבועה bring סד"א - שגגת מעשה - העלם דבר+שגגת מעשה פר when only liable כה"ג
    - ii excluded ת"ל - חטאת קבועה bring סד"א - then learns of his error - then appointed - חלב חלב while הדיוט (רבא נשיא)
      - 1 Challenge: only true for ר"ש (defines per moment of awareness); חטאת קבועה - does bring לרבנן
      - 2 Rather: if ate 1/2 כזית while הדיוט then 1/2 כזית after appointment - ת"ל excluded
    - c Question (ר' רבא ל"ג): does נשיאות "interrupt"? - if ate 1/2 כזית as הדיוט, appointed, removed, then ate 1/2 כזית
      - i Argument: doesn't "join" when he ate 2nd 1/2 as נשיא; but here both were eaten as הדיוט - or perhaps still exempt
      - ii Proposal: answer from ruling of יחונן ר' - if he ate חלב, designated חטאת and then became apostate and repented
        - 1 Since: the קרבן was rejected (when he become משועמד) - rejected forever (i.e. requires new חטאת)
        - 2 Rejection: disanalogous, as there he became a "non-קרבן-bringer" (משועמד)
    - d Question (אשם תלוי ששת): if he ate חלב as ספק הדיוט, then appointed as נשיא and then found out about the ספק (אשם תלוי)
      - i Note: according to רבנן (defines per moment of sin) - certainly brings; but what would ר' rule here?
        - 1 Argument: he only changed status vis-à-vis ודאי - but not for תלוי (no תלוי for נשיא) - still brings - תיקון
    - e re exclusion of מומר ברייתא: מומר הארץ - מעם הארץ - ר"ש; מעם הארץ - from v6 ואשם...אשר - only one who would cease if informed
      - i Practical difference: if he were מומר לדם but ate חלב (excluded via מעם הארץ but not 2nd phrase)
      - ii Challenge: רבא - all agree that מומר לאכול חלב is not מומר לדם
      - iii Rather: he was מומר לאכול נבילה but selected מומר שומן and it was really חלב
        - 1 מזיד since he is מומר נבילה לא, considered ח"ק
        - 2 שב מדיעתו since he would avoid the חלב if he knew (because he has היתר to eat) - considered ח"ש
    - f ברייתא: if he eats חלב, considered מומר; מומר is one who eats ומשימים, טריפות, נבילות, and drinks י"ג
      - i Clarification: if he ate חלב out of appetite → מומר לתאבון; if he ate out of spite → מין
        - 1 And: definition of a מומר להכעיס (by default) - one who eats all manner of prohibited foods (as above)
        - ii שטטנו ד' יוסי ב"ר יהודה also one who wears
        - iii Practical difference: כלאים דרבנן
          - 1 According to: ת"ק - only violating דאורייתא איסורים renders מומר; ריב"י - even (well-known) דרבנן
    - g Dispute (ר' אחא ורבנא): whether מומר להכעיס is מין or just a מומר
      - i If so: מין is only someone who worships ע"ז
      - ii Challenge: if someone eats one bug, he is מומר (assumption - להכעיס)
        - 1 Answer: that was also לתאבון - wanted to experience what איסור tastes like
- III Definition of נשיא (from משנה) - ברייתא proves that it is not a head of tribe, per vv 7-8 - only ה' is "over" him
- a Question (ר' רבי מר' חייא (!)): am I (רבי) one who would bring אשעיר? (no one rules over him in י"א)
  - b Answer (ר"ח): there is ריש גלותא
    - i Challenge: מלכי ישראל bring as well as מלכי ב"ד
    - ii Answer: neither of them was subject of each other; we are subject to בבל (alternate version - answer from v. 9)